

REWITALIZACJA ZABYTKOWEGO BUDYNKU UJEŹDŹALNI KONI W STRZELCACH OPOLSKICH

Elżbieta KOKOCIŃSKA-PAKIET
Politechnika Opolska, Opole

1. Wstęp

Referat prezentuje rewitalizację budynku zabytkowego – ujeżdżalni koni w Strzelcach Opolskich – należącego do kompleksu pałacowego [1]. Ożywienie budynku nie ogranicza się jedynie do zaplanowania zabiegów związanych z wyremontowaniem zniszczonego zabytku, ale również nadaje mu nową formę i walory użytkowe zgodne z stylem epoki, w której powstał. Termin „rewitalizacja” oznacza dosłownie: przywrócenie do życia, ożywienie i obejmuje swym zakresem wszystkie działania skupione na ożywieniu zdegradowanych zespołów obiektów budowlanych. Celem rewitalizacji jest znalezienie dla nich nowego zastosowania i doprowadzenie do stanu, w którym budynki te zmieniają swoją funkcję [3].

2. Obiekt ujeżdżalni - położenie

Obiektem rozważań jest istniejący budynek ujeżdżalni koni (rys.1), któremu bardziej pasowałaby nazwa stajni. Jest on położony w przepięknym miejscu, które obecnie jest parkiem miejskim w Strzelcach Opolskich, niedaleko ruin zamku. W czasach swojej świetności stajnie należały do kompleksu pałacowego i służyły dodatkowo, jako wozownia i budynek mieszkalny dla koniuszych. Od strony północnej sąsiaduje z byłymi zabudowaniami Spółdzielni Stolarskiej, obecnie zajmowanymi przez PGKiM w Strzelcach Opolskich, a dalej na północny wschód z budynkami mieszkalnymi. Od strony wschodniej zaś są ruiny zamku, za którymi biegnie droga dojazdowa do ujeżdżalni. Elewacja frontowa skierowana jest w stronę parku z widokiem na zamek, tj. w stronę południowo – wschodnią [1].

3. Projekt rewitalizacji obiektu

Istniejący i niszczący w latach osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych obiekt postanowiono przywrócić społeczeństwu, jako obiekt użyteczności publicznej. W nowej formie funkcjonalnej zaproponowano, aby budynek stał się obiektem teatralnym, który będzie stanowił podstawę i główny element zagospodarowania terenu. W ramach propozycji wykonano projekt obejmujący część architektoniczną i konstrukcyjną.

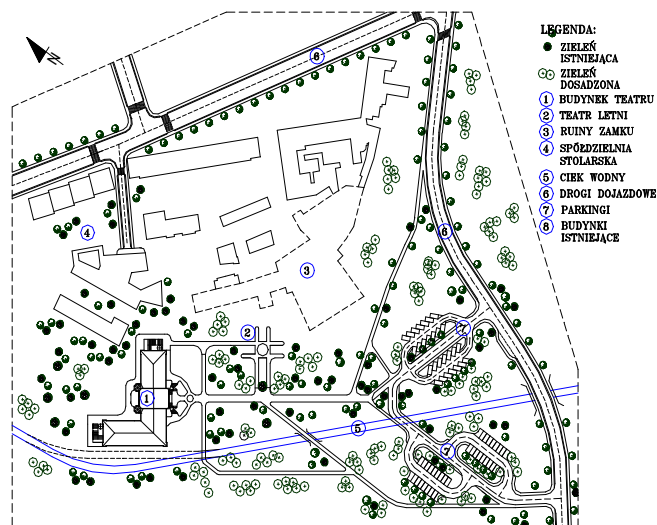

Rys.1. Widok lewego skrzydła obiektu wraz z maneżem zamkniętym (fot. 1998r.).
Fig.1. The view of the object's left part together with the manege (photo 1998).

W części architektonicznej zamieszczono projekt zmian w istniejącej funkcji obiektu [1]. Obejmuje on zagospodarowanie prawego skrzydła ujeżdżalni koni na część hotelowo-restauracyjną. Na parterze w lewym skrzydle zaprojektowano foyer, kasy i szatnię oraz toalety. W części tylnej skrzydła umieszczono zaplecze remontowo-krawieckie. Środkowa część po maneżu do ujeżdżania koni przeprojektowana została na salę teatralną z możliwością dowolnej aranżacji przestrzeni: od układu arenowego po barokowy scena – widownia. W lewym skrzydle na piętrze zaprojektowano pomieszczenia techniczne obsługi teatru i garderoby aktorów.

Opracowano plan zagospodarowania przestrzennego terenów położonych wokół budynku wraz z adaptacją najbliższego terenu parku. Zagospodarowanie zielenią obejmuje istniejące, jak i nowe elementy. Przez utworzenie małych pasm zieleni, przestrzeń pozostaje otwarta, co sprzyja poczuciu bezpieczeństwa. Ruiny zamku, pozostające w bliskiej odległości od projektowanego obiektu, zyskują nowego wyrazu tworząc tło dla teatru letniego, który otacza pasmo zieleni. Długa prosta uliczka prowadząca obserwatora w stronę budynku teatru może stanowić podstawę do zaaranżowania sceny otwartej (ulicowej), której również będą towarzyszyć ruiny zamku. W czasie projektowania przestrzeni wokół obiektu kierowano się ideą czytelności i przejrzystości układu przestrzennego (rys.2).

Część konstrukcyjna obejmuje obliczenia niezbędnych elementów konstrukcyjnych wprowadzonych w istniejącą strukturę. W ramach pracy stworzono systemowe rozwiązanie składanych modułów służących do zmiennego aranżowania przestrzeni sali teatralnej [1,2]. Przeprowadzono analizę zabezpieczeń przeciwpożarowych oraz sprawdzono ciepłochronność ścian.

Rys.2. Planowane zagospodarowanie terenu po oddaniu obiektu do użytku [1].
 Fig.2. Planned management of the terrain after giving back the object to the use [1].

Rys. 3. Widok lewego skrzydła ujeżdżalni (fot. 2009r.).
 Fig.3. The view of the left part of the riding-school (the photo 2009).

4. Stan obecny

Projekt rewitalizacji budynku ujeżdżalni wykonany został w 1999 r. i niestety nie doczekał się realizacji, ponieważ w tym samym roku budynek przeszedł w ręce prywatne. Właścicielka zamówiła projekt remontowo-budowlany w jednej z angielskich pracowni projektowych i według tego opracowania do dnia dzisiejszego prowadzony jest remont budynku. W budynku zostały wymienione okna i drzwi wejściowe (rys.3) do poszczególnych skrzydeł oraz bramy wjazdowe. Teren został ogrodzony, a do budynku prowadzą wybrukowane ścieżki. Wewnątrz i na zewnątrz ujeżdżalni toczą się prace

remontowe. Wykonano już częściowy remont sal, dzięki czemu budynek funkcjonuje z powodzeniem, jako miejsce odbywania się przyjęć weselnych. Szczególnie zmiany są widoczne na podstawie bramy wejściowej do maneżu (rys.4).

Rys. 4. Widok bramy wejściowej do maneżu. Po prawej widok obecny, po lewej z 1998r.
Fig.4. The view of the entrance gate to the horsemanship. After right the present view, after left from 1998.

5. Literatura

- [1] Kokocińska E., Wiercigroch W.: Model przestrzeni teatralnej w adaptowanym obiekcie; architektura, konstrukcja. Praca dyplomowa, Politechnika Opolska, 1999.
- [2] Kokocińska-Pakiet E.: Rewaloryzacja architektoniczno-funkcjonalna obiektu w Strzelcach Opolskich, Inżynieria i Budownictwo 9/2001, Warszawa, s.519-520.
- [3] Wikipedia (www.wikipedia.pl) – Encyklopedia internetowa, 10.2009.

RENOVATION OF THE STRUCTURE IN STRZELCE OPOLSKIE

Summary

The word „revitalization” signifies literally: restoration to the life, liveliness and it encloses all performances concentrate on the liveliness worn out complex of the buildings. The aim of revitalization is to finding new use for them and leads to the state in which these buildings change their function [1,3]. The paper presents the antique riding stable building in Strzelce Opolskie. The revitalization of the single building belonging to the palace complex in city park was introduced. It isn't limited to the building construction only, but gives a new form and a new functional quality, according to historical period.